

ဆုံဆို၊ မေးခိုင်းနှင့် ပါထပ်စစ် (ကြက်ညှာချောင်းဆိုး)

ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း အချက်အလက်များ

အမျိုးသား ကာကွယ်ဆေးထိုး အစီအစဉ် (National Immunisation Program) လုပ်ငန်းစဉ်သည် ဆုံဆို-မေးခိုင်း-ကြက်ညှာချောင်းဆိုး အခမဲ့ ကာကွယ်ဆေးများကို အသက် 18 လ အရွယ် ကလေးများအား ထိုးပေးပါသည်။

ဆုံဆို

ဆုံဆိုသည် ပါးစပ် ၊ လည်ချောင်းနှင့် နှာခေါင်း အတွင်း တွေ့ရသည့် ဘက်တီးရီးယားပိုးကြောင့် ဖြစ်ပွားပါသည်။ လည်ချောင်းအတွင်း တစ်ဝက်ရှိ အမြှေးပါးကို ကြီးထွားအောင် ဆုံဆိုက ဖြစ်ပွားစေသည်။ ၎င်းသည် ချိုချိုရရန် ၊ အသက်ရှူရန် အခက်အခဲ ဖြစ်စေနိုင်သည့်အပြင် အသက်ရှူပိတ်ခြင်းကိုပင် ဦးတည်ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။
ဘက်တီးရီးယားသည် အဆိပ်အတောက်ကို ထုတ်သည်။ ၎င်းသည် ခန္ဓာကိုယ် တစ်လျှောက် ပျံ့နှံ့ နိုင်သည်။ ၎င်းပြင် ကိုယ်အကြောသေနှင့် နှလုံးရပ်ဆိုင်းခြင်း ကဲ့သို့သော ပြင်းထန်သည့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ဖြစ်ပွားစေသည်။ ဆုံဆိုရောဂါ ဖြစ်ပွားသူများ၏ 10 ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ ၎င်းရောဂါကြောင့် သေဆုံးကြရသည်။
ဆုံဆိုရောဂါသည် ရောဂါရှိသူထံမှ ချောင်းဆိုးခြင်းနှင့် နှာချောင်းတို့မှ တစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

မေးခိုင်း

မေးခိုင်း ရောဂါသည် မြေကြီး ၊ ဖုံ နှင့် နောက်ချေး တို့တွင်ရှိသည့် ဘက်တီးရီးယားပိုးကြောင့် ဖြစ်ပွားပါသည်။ ဘက်တီးရီးယားပိုးသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသို့ အပင်ဖောက်ရာကဲ့သို့ သေးငယ်သည့် အနာမှတစ်ဆင့် ဝင်နိုင်ပါသည်။ မေးခိုင်း ရောဂါသည် လူတစ်ဦးမှ တစ်ဦးသို့ မကူးစက်နိုင်ပါ။
မေးခိုင်းသည် များသောအားဖြင့် အာရုံကြောစနစ်ကို တိုက်ဖျက်သည့် ဆိုးဝါးသော ရောဂါ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည် ရှေးဦးစွာ လည်ပင်း နှင့် မေးရိုးရှိ ကြွက်သားများကို တင်းမာအောင် ဖြစ်ပွားစေသည်။ မေးခိုင်း ရောဂါသည် အသက်ရှူကျပ်ခြင်း ၊ နာကျင်သော တက်ခြင်း နှင့် မူမမှန်သော နှလုံးခုန်နှုန်း တို့ကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။
ထိရောက်သော ကာကွယ်ထိုးဆေးများကြောင့် ၊ ယခုအခါတွင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ၌ မေးခိုင်းရောဂါသည် ရှားရှားပါးပါး ဖြစ်လျက်ရှိသည် သို့သော်လည်း ၊ ၎င်းသည် ကာကွယ်ထိုးဆေးကို မည်သည့်အခါမျှ မထိုးခဲ့သည့် လူများ သို့မဟုတ် အာနိသင်အရှိန် တိုးမြှင့်ကာကွယ်ဆေးကို မထိုးသည့်လူများတွင် ဖြစ်ပွားလျက် ရှိနေသေးပါသည်။

ကြက်ညှာ ချောင်းဆိုး

ကြက်ညှာချောင်းဆိုးသည် အလွန်အလွန် ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါ တစ်ခုဖြစ်ပြီး လေပြွန်များနှင့် အသက်ရှူခြင်းကို ထိခိုက်စေသည်။ ရောဂါသည် အလွန်ပြင်းထန်သည့် ချောင်းဆိုးခြင်းဖြစ်ပွားစေသည်။ ဤချောင်းဆိုးခြင်းများ အကြားတွင် ကလေးသည် အသက်ကို လု၍ရှုရသည်။ ချောင်းဆိုးခြင်းသည် များသောအားဖြင့် အော့အန်ခြင်းကို နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်စေပြီး ချောင်းဆိုးခြင်းမှာ လ အတန်ကြာ ကြာမြင့်နိုင်ပါသည်။
အသက် 12 လ အောက် ကလေးငယ်များတွင် ကြက်ညှာချောင်းဆိုးသည် အများစုအားဖြင့် ပြင်းထန်ပြီး များသောအားဖြင့် ဆေးရုံတင်ကုသရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကြက်ညှာချောင်းဆိုးသည် ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ်ခြင်း ၊ တက်ခြင်း ၊ အဆုတ် အအေးပတ်ခြင်း ၊ မေ့မောနေခြင်း ၊ ဦးနှောက်ရောင်ခြင်း ၊ ဦးနှောက်တာဝန်ပျက်စီးခြင်း နှင့် နာတာရှည် အဆုတ်ပျက်စီးခြင်း စသောရောဂါများဆီသို့ ဦးတည်သွားစေနိုင်ပါသည်။ ကြက်ညှာချောင်းဆိုး ရောဂါ ကူးစက်ခံရသည့် အသက် 6 လ အောက် ကလေးငယ် အယောက် 200 တွင် 1 ယောက်သည် သေဆုံးပါလိမ့်မည်။
ကြက်ညှာချောင်းဆိုးသည် ရောဂါရှိသူထံမှ ချောင်းဆိုးခြင်းနှင့် နှာချောင်းတို့မှ တစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်ပါသည်။ မိဘများနှင့် မိသားစုဝင်များသည် ကလေးငယ်များ အတွက် အဓိက ကူးစက်ရာလမ်းစ ဖြစ်ပါသည်။

ဆုံဆို - မေးခိုင်း- ကြက်ညှာချောင်းဆိုး ကာကွယ်ဆေး

လုံခြုံပြီး ထိရောက်မှုရှိသော ပေါင်းစပ်ကာကွယ်ဆေးဖြင့် ဆုံဆို ၊ မေးခိုင်းနှင့် ကြက်ညှာချောင်းဆိုးတို့ကို ကာကွယ်တားဆီးနိုင်ပါသည်။
ကာကွယ်ဆေးတွင် ဆန်းသစ်ထားပြီး အန္တရာယ် မပေးနိုင်သော ဆုံဆို နှင့် မေးခိုင်း အဆိပ်အတောက် အနည်းငယ်ခန့် ပါဝင်သည်။ ၎င်းတွင် သန့်စင်ထားသည့် ပါထပ်စစ် ဘက်တီးရီးယား အစိတ်အပိုင်းနှင့် ဘက်တီးရီးယားပိုးသတ်ဆေးနှင့် သန့်စင်ပစ္စည်း အနည်းငယ်ပေါင်းစပ်၍ ပါဝင်ပါသည်။
ကာကွယ်ဆေးသည် အသက် 18 လ အရွယ်ထိုးရသည့် အာနိသင်အရှိန်တိုးမြှင့်ထားသည့် ဤ အခမဲ့ကာကွယ်ဆေးကို ထိုးသင့်ပါသည်။

ဆုံဆို့- မေးခိုင်း- ကြက်ညှာချောင်းဆိုး ကာကွယ်ဆေး၏ ဖြစ်နိုင်သော ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများ

ဆုံဆို့- မေးခိုင်း- ကြက်ညှာချောင်းဆိုး ကာကွယ်ဆေး၏ ဓာတ်မတည့်မှုများသည် ရောဂါ၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများထက် မကြာခင် ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။

အဖြစ်များသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများ -

- ဂနာမငြိမ်၊ ဝှံ့ယိုခြင်း၊ မတည်မငြိမ် နှင့် ယေဘုယျအားဖြင့် မပျော်ရွှင်ခြင်း။
- ဝိုက်မြည်းခြင်း သို့မဟုတ် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း
- အနည်းငယ်သော ကိုယ်ပူအဖျား
- အပ်ထိုးရာနေရာတွင် နာခြင်း၊ နီခြင်းနှင့် ရောင်ခြင်း
- အပ်ထိုးရာနေရာတွင် ယာယီ သေးငယ်သော အဖုဖုပေါင်းရှိခြင်း

အဖြစ် မများသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများ

- အပ်ထိုးရာနေရာ၌ ကြီးမားသည့် ဓာတ်မတည့်မှု

တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဆုံဆို့ - မေးခိုင်း- ကြက်ညှာချောင်းဆိုး အာနိသင် အရှိန်တိုးမြှင့်ကာကွယ်ဆေးသည် အလွန်ကြီးမားသည့် ခြေလက်များ နီရဲ၍ ရောင်ကိုင်ခြင်း ဓာတ်မတည့်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

ဤဓာတ်မတည့်ခြင်းကို သင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသူအား သတင်းပို့သင့်ပြီး ဆရာဝန် နှင့် ပြသရန် လိုအပ်ပါသည်။

အလွန်အလွန် ရှားရှားပါးပါး ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး -

- ပြင်းထန်သည့် ဓာတ်မတည့်မှု တုံ့ပြန်ချက်

အကယ်၍ အပျော့စား ဓာတ်မတည့်မှု ဖြစ်ပွားလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် တစ် ရက်မှ နှစ် ရက် ကြာမြင့်ပါသည်။ ဤဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို အောက်ပါနည်းများဖြင့် လျော့နည်းအောင် လုပ်နိုင်ပါသည်-

- နာကျင်သည့် အပ်ထိုးရာပေါ်တွင် အေး၍စိုစွတ်သော အဝတ်ကိုဖုံးဖိပေးခြင်း
- အရည်များများ သောက်ရန်နှင့် အကယ်၍ သင့် ကလေးတွင် ကိုယ်ပူအဖျားတက်က ထူထပ်သောအဝတ်များ မဝတ်ရန်
- မအီမသာမှုကို လျော့နည်းစေရန် သင့်ကလေးအား ပါရာစီတာမော တိုက်ပါ (သင့် ကလေး၏ကိုယ်အလေးချိန် အတွက် တိုက်တွန်းထားသည့် ဆေးခွက်ချိန်ကို သတိပြုပါ)
- အကယ်၍ ဓာတ်မတည့်ခြင်းသည် ဆိုးဝါးလျှင် သို့မဟုတ် နာတာရှည်နေလျှင် ၊ သို့မဟုတ် သင် စိုးရိမ်နေလျှင် သင့်ဆရာဝန် သို့မဟုတ် ဆေးရုံကိုဆက်သွယ်ပါ။

ကာကွယ်ဆေးမထိုးမီ စစ်ဆေးရမည့်စာရင်း

သင့် ကလေးအား ကာကွယ်ဆေး မထိုးမီ ၊ အကယ်၍ အောက်ပါတို့ သက်ဆိုင်လျှင် ဆရာဝန် သို့မဟုတ် သူနာပြု ကိုပြောပြပါ-

- ကာကွယ်ဆေးထိုးမည့်နေ့တွင် နေထိုင်မကောင်းခြင်း (ကိုယ်အပူချိန် 38.5 °C)
- ကာကွယ်ထိုးဆေး တစ်ခုခုနှင့် လွန်ကဲသော ဓာတ်မတည့်မှု ရှိခဲ့သည်။
- ကာကွယ်ဆေး ပါဝင်ပစ္စည်း တစ်ခုခုနှင့် လွန်ကဲစွာ ဓာတ်မတည့်မှု ရှိသည် (ဥပမာ- နီယွန်မိုင်စင်)

ထပ်ဆင့် အချက်အလက်များ

အောက်ဖော်ပြပါ ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် ထပ်ဆင့်အချက်အလက်များ ပါရှိသည်-

www.betterhealthchannel.vic.gov.au

www.immunise.health.gov.au

Translating and interpreting service
Call 131 450

To receive this document in an accessible format email immunisation@dhhs.vic.gov.au

Authorised and published by the Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.
© State of Victoria, Department of Health and Human Services, January 2016

Diphtheria, tetanus, and pertussis (whooping cough)

Immunisation Information

The National Immunisation Program schedule provides free diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine to children at 18 months of age.

Diphtheria

Diphtheria is caused by bacteria which are found in the mouth, throat and nose. Diphtheria causes a membrane to grow around the inside of the throat. This can make it difficult to swallow, breathe and can even lead to suffocation.

The bacteria produce a poison which can spread around the body and cause serious complications such as paralysis and heart failure. Around 10 per cent of people who contract diphtheria die from it.

Diphtheria can be caught through coughs and sneezes from an infected person.

Tetanus

Tetanus is caused by bacteria which are present in soils, dust and manure. The bacteria can enter the body through a wound which may be as small as a pin prick. Tetanus cannot be passed from person to person.

Tetanus is an often fatal disease which attacks the nervous system. It causes muscle spasms first felt in the neck and jaw muscles. Tetanus can lead to breathing difficulties, painful convulsions and abnormal heart rhythms.

Because of the effective immunisation, tetanus is now rare in Australia, but it still occurs in people who have never been immunised against the disease or who have not had their booster vaccines.

Whooping cough

Whooping cough is a highly contagious disease which affects the air passages and breathing. The disease causes severe coughing spasms. Between these spasms, the child gasps for breath. Coughing spasms are often followed by vomiting and the cough can last for months.

Whooping cough is most serious in babies under 12 months of age and often requires admission to hospital. Whooping cough can lead to complications such as haemorrhage, convulsions, pneumonia, coma, inflammation of the brain, permanent brain damage and long term lung damage. Around one in every 200 children under six months of age who catches whooping cough will die.

Whooping cough can be caught through coughs and sneezes from an infected person. Parents and family members are the main source of infection for babies.

Diphtheria-tetanus-whooping cough immunisation

Diphtheria, tetanus and whooping cough can be prevented with a safe and effective combination vaccine.

The vaccine contains a small amount of diphtheria and tetanus toxins, which are modified to make them harmless. It also contains purified parts of the pertussis bacterium with small amounts of antibiotics and preservative.

Children should have a free booster dose of this vaccine at 18 months of age.

Possible side effects of diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine

Reactions to diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine are much less frequent than the complications of the diseases.

Common side effects:

- irritable, crying, unsettled and generally unhappy
- drowsiness or tiredness
- low grade fever
- soreness, redness and swelling at the injection site
- a temporary small lump at the injection site.

Uncommon side effect:

- large local reaction.

Sometimes a booster dose of diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine can cause a very large local reaction of redness and swelling to the limb.

This reaction should be reported to your immunisation provider and may require a visit to the doctor.

Extremely rare side effect:

- severe allergic reaction.

If mild reactions do occur, they may last one to two days. The side effects can be reduced by:

- placing a cold, wet cloth on the sore injection site
- giving extra fluids and not overdressing if your child has a fever
- giving your child paracetamol to reduce any discomfort (note the recommended dose for the age of your child)
- If reactions are severe or persistent, or if you are worried, contact your doctor or hospital.

Pre-immunisation checklist

Before your child is immunised, tell the doctor or nurse if any of the following apply:

- Are unwell on the day of immunisation (temperature over 38.5 °C).
- Have had a severe reaction to any vaccine.
- Have a severe allergy to any vaccine component (for example, neomycin).

Further information

The following websites offer further information:

www.betterhealthchannel.vic.gov.au

www.immunise.health.gov.au

**Translating and
interpreting service**
Call 131 450

To receive this document in an accessible format email immunisation@dhhs.vic.gov.au

Authorised and published by the Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.
© State of Victoria, Department of Health and Human Services, January 2016

An Australian, State and Territory
Governments initiative